

mig at være de væsentligste af de Hovedlinier, der er gaaet igennem de foregaaende Taleres Foredrag. De fire Hovedspørgsmaal, jeg saaledes vil beskæftige mig med, er for det første det mere systematiske Spørgsmaal, om vi skal have to Straffelove, en for Forbrydelser og en for Forseelser, saaledes som foreslaaet af Straffelovskommissionens Flertal, eller vi kun skal have een Straffelov, saaledes som foreslaaet af Straffelovskommissionens Mindretal og i Tilslutning til dette af Justitsministeren gennem det foreliggende Forslag. Jeg vil dernæst gaa over til at beskæftige mig med det i strafferetlig Henseende meget omdebatterede Tilregnelighedsspørgsmaal eller Spørgsmaalet om de personlige, subjektive Betingelser for, at en Person i det hele taget bør straffes. Jeg vil for det tredje undersøge det betydningsfulde Spørgsmaal om Forholdet mellem Domstole og Administration i Strafferetsplejen, og jeg vil endelig for det fjerde beskæftige mig med Spørgsmaalet om det almindelige Straffesystem og i Forbindelse dermed gøre nogle almindelige Bemærkninger om Sædelighedsforbryderes Behandling. Jeg vil endelig, idet jeg gaar over til at beskæftige mig med Straffelovforslagets specielle Del, §§ 103 og følgende, søge ganske kort at samle mine Bemærkninger om to Hovedsynspunkter, der naturligt her synes at maatte melde sig, dels det Hovedsynspunkt, jeg kalder Straffelovforslagets strafbegrænsende Linie eller det Omfang, i hvilket det foreliggende Forslag begrænser det strafbares Omraade eller formilder Straffen, dels det, jeg kalder Straffelovforslagets strafudvidende Linie, det Omfang, i hvilket Straffelovforslaget udvider det strafbares Omraade eller skærper Straffen.

Idet jeg da nu gaar over til at gøre nogle Bemærkninger om den os nærmest liggende historiske Udviklingslinie, foranlediget ved de Udtalelser, der er fremsat til Vurdering af Straffeloven af 10. Februar 1866, vil jeg indledningsvis bemærke, at i Begyndelsen af Motiverne til det foreliggende Straffelovforslag hedder det, at Straffeloven af 10. Februar 1866 umiddelbart hviler paa en Betænkning udarbejdet af en i 1859 nedsat Kommission. Imidlertid gaar i Virkeligheden de umiddelbare Forarbejder til Straffeloven af 10. Februar 1866 helt tilbage til Grundloven af 5. Juni 1849, idet der alle-

rede den 18. August 1850 blev nedsat en Kommission med Mænd som I. E. Larsen, A. F. Krieger, Algreen-Ussing og A. W. Scheel som Medlemmer, med den Opgave uophørlig at paabegynde og snarest muligt afslutte Udarbejdelsen af en ny almindelig borgerlig Straffelov. Og herved kom der endda blot Fart i et Arbejde, bag hvilket ligger, kan man gerne sige, hele Tiden fra det 19de Aarhundredes Begyndelse, idet der ved Begyndelsen af det 19de Aarhundrede under 20. September 1800 blev nedsat en Kommission med den Opgave at udarbejde en Kriminallov for Danmark, sikkert ikke uden Forbindelse med den Bevægelse mod Middelalderens barbariske og brutale Afskrækkelsesstraffe, der ude i Europa var rejst af Italieneren Beccaria i hans berømte Skrift, der i 1796 var blevet oversat til Dansk. Imidlertid førte det Kommissionsarbejde, der blev paabegyndt i 1800, vel til nogen spredt Lovgivning, men ikke til nogen samlet borgerlig Straffelovgivning, og skønt det den 29. Februar 1840 blev overdraget Anders Sandøe Ørsted ogsaa at udarbejde en Kriminallov for Kongeriget Danmark, førte disse Bestræbelser ikke heller til noget Resultat. Det var først efter, at Grundloven af 5. Juni 1849 var blevet gennemført, at der kom virkelig Fart i Arbejdet, og det er ikke uforklarligt, at det maatte være saadan, thi de Principper om Borgerfrihed og Borger-sikkerhed, der brød igennem med Grundloven af 5. Juni 1849, var kun daarlig fyldestgjort under den daværende Straffelovgivning. Denne hvilede jo i alt væsentligt, formelt i hvert Fald, paa Christian den Femtes Danske Lov, 6te Bog, og denne Christian den Femtes Danske Lov, der den Gang var op imod 200 Aar gammel, var ikke, hvad vi nu forstaaer ved en almindelig Lovbøg. Den gav kun Regler for enkelte Arter af Forbrydelser, ofte endda kun for enkelte forbryderske Handlinger, og den var paa en saadan Maade blevet suppleret af Lovgivningen og Retsanvendelsen gennem Tiderne, at det maatte skabe en højst betænkelig Usikkerhed, en Usikkerhed, der netop var uforenelig med det Princip om Borgernes Betryggelse, der laa bagved Grundloven af 5. Juni 1849. Det, som derfor er Straffeloven af 10. Februar 1866's store Fortjeneste, er, at den som den første almindelige borgerlige Straffelov for Danmark betegner den første skarpe